

Dočasný rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID-19

Předpis upravuje podmínky, za kterých bude Evropskou komisí posuzována podpora poskytovaná na řešení dopadů koronavirové nákazy na hospodářství ve smyslu **čl. 107 odst. 3 písm. b) a c)** Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Podpora poskytovaná podle Dočasného rámce vyžaduje notifikaci Evropské komisi, která v této věci vydá rozhodnutí. Dočasný rámec umožňuje následující druhy opatření podpory:

1. omezené částky podpory

- a. pro podniky, které se potýkají s náhlým nedostatkem likvidity, nebo dokonce s její nedostupností.
- b. limit do 1,8 mil. EUR/podnik¹
- c. forma podpory: přímé granty, daňové a platební výhody, nebo jiné výhody jako vratné zálohy, záruky, úvěry a kapitál
- d. podpora je poskytovaná na základě režimu
- e. vratné nástroje (vratné zálohy, záruky, úvěry atp.) poskytnuté podle DR mohou být převedeny na jiné formy (např. granty) nejpozději do 31. 12. 2022 a při splnění podmínek tohoto bodu (strop)

2. podpora ve formě záruk za úvěry

- a. pro podniky s náhlým nedostatkem likvidity
- b. záruka na omezenou dobu – 6 let (neplatí pro „alternativní režimy“ dle 25/b) a na omezenou částku úvěru (viz níže)
- c. záruka pouze na investiční úvěry a/nebo úvěry na pracovní kapitál
- d. stanovena minimální výše prémie, která se s prodloužením trvání úvěru zvyšuje
- e. stanoveny limity pro výši veřejné záruky (v % jistiny úvěru)
- f. pro úvěry se splatností po 31. 12. 2021 je stanoven maximální strop úvěrů na jednoho příjemce (vázáno na mzdové náklady / % obratu / částku potřebnou k pokrytí likvidity na 18 měsíců pro MSP² nebo 12 měsíců pro velké podniky – musí být EK zdůvodněno); pro úvěry splatné do 31. 12. 2021 strop není, ale musí být Komisi náležitě odůvodněno a jí prokázáno, že je zajištěna přiměřenost podpory

3. podpora ve formě subvencovaných úrokových sazeb pro úvěry

- a. pro podniky, které se potýkají s náhlým nedostatkem likvidity
- b. uplatňuje se i pro podporu ve formě podřízeného dluhu³ (zvláštní podmínky v bodu 27a⁴)
- c. je na omezenou dobu – smlouvy musí být podepsány do 30. 6. 2021 a omezené na 6 let (neplatí pro „alternativní režimy“ dle 27/b); částka úvěru musí být omezena (viz níže)
- d. pouze pro úvěry na investiční potřeby a/nebo potřeby pracovního kapitálu
- e. snížená úroková sazba musí dosahovat alespoň výše 1-leté sazby IBOR nebo základní sazby zveřejněné Komisí⁵ (minimální výsledná sazba pro MSP a velké podniky má být 10 b. p. ročně)
- f. pro úvěry splatné po 31. 12. 2021 nesmí jejich výše u příjemce přesáhnout stanovený strop (vázaný na mzdové náklady / % obratu / částku potřebnou k pokrytí likvidity na 18 měsíců u MSP⁶, na 12 měsíců pro velké podniky – musí být EK zdůvodněno); pro úvěry splatné do 31. 12. 2021 strop není, ale musí být Komisi náležitě odůvodněno a jí prokázáno, že je zajištěna přiměřenost podpory

4. podpora ve formě záruk a úvěrů poskytnutých prostřednictvím úvěrových institucí nebo jiných finančních institucí

- podmínky pro podporu ve formě záruk a úvěrů dle bodu 1, 2, 3 výše a 12 níže poskytovanou prostřednictvím úvěrových/jiných finančních institucí jako zprostředkovatelů (finanční

¹ Při stanovení toho, zda byl překročen příslušný strop, se nezohlední podpora poskytnutá na základě režimů schválených podle tohoto oddílu, která byla splacena přede dnem 30. prosince 2021.

² Ve smyslu definice v příloze I nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách).

³ Lze poskytnout i při splnění podmínek bodu 1 (v rámci „omezené částky podpory“)

⁴ Při překročení zde uvedených stropů musí být podpora posouzena dle podmínek bodu 11

⁵ K dispozici zde: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

⁶ Ve smyslu definice v příloze I obecného nařízení o blokových výjimkách.

zprostředkovatelé musí být schopni prokázat provozování mechanismu, který zajišťuje postoupení výhod v co největším rozsahu konečným příjemcům)

5. krátkodobé pojištění vývozních úvěrů

- umožněno s veřejnou podporou do 1. 12. 2021 pro vývozy do zemí uvedených v příloze sdělení Komise o krátkodobém pojištění vývozních úvěrů

6. podpora na výzkum a vývoj zaměřený na boj proti COVID-19

- podpora ve formě přímých grantů, vratných záloh nebo daňových zvýhodnění
- motivační účinek splněn u projektů VaV zahájených po 1. 2. 2020 nebo s pečetí excelence specifické pro COVID-19; u projektů před 1. 2. 2020 musí být podpora nezbytná k urychlení/rozšíření rozsahu projektu – způsobilé jsou jen dodatečné náklady na urychlení/rozšíření
- způsobilými jsou všechny nezbytné náklady pro projekt (viz 35/c)
- intenzita podpory: 100 % pro základní výzkum; 80 % pro průmyslový a experimentální výzkum (+ 15 % při zapojení více členských států/přeshraniční spolupráci)
- je možná kumulace na tytéž náklady při dodržení intenzity dle bodu d)
- příjemce se musí zavázat k poskytnutí nevýhradní licence třetím stranám v EHP na nediskriminačních tržních podmínkách

7. investiční podpora na infrastrukturu pro testování a rozšiřování výroby

- týká se budování nebo modernizace této infrastruktury
- výčet výrobků, kterých se týká, uveden v 37/a
- podpora ve formě přímých grantů, vratných záloh nebo daňových zvýhodnění; navíc možná záruka k pokrytí ztrát (do 1 měsíce od žádosti, výše ztráty stanovena 5 let po dokončení investice⁷)
- motivační účinek splněn u projektů zahájených po 1. 2. 2020; u projektů před 1. 2. 2020 musí být podpora nezbytná k urychlení/rozšíření rozsahu projektu – způsobilé jsou jen dodatečné náklady na urychlení/rozšíření
- projekt se musí dokončit do 6 měsíců od poskytnutí podpory, jinak se vrací 25 % podpory/každý měsíc, u záloh ve stejných ročních splátkách do 5 let
- způsobilé jsou investiční náklady nezbytné pro zřízení infrastruktury
- intenzita max. 75 % (+ 15 % u investice dokončené do 2 měsíců/podpora od více členských států)
- nelze kumulovat s jinou investiční podporou na tytéž náklady
- cena účtovaná za služby poskytované infrastrukturou je tržní; přístup je udělen na transparentním a nediskriminačním základě několika uživatelům (přednost mají podniky financující více než 10 % nákladů)

8. investiční podpora na výrobu produktů určených na boj s COVID-19

- produkty vymezeny v bodech 38 a 39/a
- podpora ve formě přímých grantů, vratných záloh nebo daňových zvýhodnění; navíc možná záruka k pokrytí ztrát (do 1 měsíce od žádosti, výše ztráty stanovena 5 let po dokončení investice⁸)
- motivační účinek splněn u projektů zahájených po 1. 2. 2020; u projektů před 1. 2. 2020 musí být podpora nezbytná k urychlení/rozšíření rozsahu projektu – způsobilé jsou jen dodatečné náklady na urychlení/rozšíření
- projekt se musí dokončit do 6 měsíců od poskytnutí podpory, jinak se vrací 25 % podpory/každý měsíc, u záloh ve stejných ročních splátkách do 5 let
- způsobilé jsou investiční náklady nezbytné pro výrobu produktů a náklady na zkušební provoz nových výrobních zařízení
- intenzita max. 80 % (+15 % u investice dokončené do 2 měsíců/podpora od více členských států)
- nelze kumulovat s jinou investiční podporou na tytéž náklady

9. podpora ve formě odkladů daní a/nebo příspěvků na sociální zabezpečení

- pokud mají odklady obecnou platnost, nejsou zvýhodněna určitá podniky/odvětví výroby, nejedná se o VP (omezení na určitá odvětví/regiony/druhy podniků → VP)

⁷ Částka náhrady = (investiční náklady + přiměřený zisk (tj. 10 % u investičních nákladů/5 let) + provozní náklady) – (obdržený grant + příjmy/5 let + konečná hodnota projektu)

⁸ Viz poznámka č. 2

- b. vztahuje se na dočasné odklady/platby ve splátkách/poskytnutí bezúročných období u podniků obzvláště postižených šířením COVID-19; platí i pro opatření na zmírnění nedostatku likvidity
- c. ukončení odkladu nejpozději 31. 12. 2022

10. podpora ve formě subvencování mzdových nákladů na zaměstnance s cílem zabránit propouštění během šíření koronavirové nákazy

- a. pro podniky, které by jinak kvůli koronavirové nákaze propouštěly zaměstnance (včetně úvěrových/finančních institucí), nebo pro OSVČ s pozastavenou/omezenou obchodní činností v důsledku vnitrostátních opatření proti šíření COVID-19 (negativní dopad na obchodní činnost)
- b. ve formě režimů (určitá odvětví/regiony/velikost podniků)
- c. podpora se týká jen zaměstnanců, kteří by byli jinak propuštěni/OSVČ negativně zasažených (kvůli pozastavení/omezení obchodní činnosti); zaměstnanci musejí zůstat po dobu poskytování podpory trvale zaměstnání/příslušná obchodní činnost OSVČ musí být po celou dobu poskytování podpory zachována
- d. do výše 80 % hrubého měsíčního platu/80 % průměrného měsíčního příjmu OSVČ ekvivalentního mzdě (lze i „alternativní metody výpočtu“ – založené např. na průměrné/minimální mzdě/měsíčních hrubých mzdových nákladech před rozšířením onemocnění COVID-19, pouze za předpokladu zachování přiměřenosti podpory)
- e. ve spojení s jinými podporami zaměstnanosti nesmí dojít k nadměrné kompenzaci mzdových nákladů na zaměstnance; je možná kombinace s podporou dle bodu 9.

11. rekapitalizační opatření (pro nefinanční podniky)

- a. ve formě (hybridních) kapitálových nástrojů (blíže viz body 52 a 53)/podřízeného dluhu
- b. při finančních potížích příjemce na zajištění životaschopnosti
- c. maximálně přípustný je jen takový objem rekapitalizace, který je potřebný k dosažení stavu kapitálové struktury podniku existující k 31. 12. 2019. Zohledňuje se státní podpora poskytnutá/plánovaná v souvislosti s COVID-19⁹.
- d. režimy i individuální podpory; příjemce musí o podporu písemně požádat; podpora v rámci režimů přesahující 250 mil. EUR se notifikuje samostatně
- e. lze poskytnout nejpozději do 31. 12. 2021
- f. podmínky způsobilosti: bez podpory hrozí ukončení činnosti/závažné obtíže se zachováním činnosti, zásah je v obecném zájmu (blíže viz bod 49/b), na trzích není dostupné financování a opatření na likviditu ve státě nedostačuje k životaschopnosti podniku
- g. státu musí být poskytnuto odpovídající protiplnění, opatření musí obsahovat mechanismus pobídek ke splacení rekapitalizace podnikem (pro kapitálové nástroje viz body 59-64b, pro hybridní nástroje viz body 59 a 65-70)
- h. příjemcům je zakázána agresivní obchodní expanze/podstupování nadměrného rizika
- i. v případě, že příjemce rekapitalizace vyšší než 250 mil. EUR má významnou tržní sílu na některém z trhů, stát musí pro tento trh navrhnout opatření pro zachování účinné hospodářské soutěže (strukturální závazky/závazky k určitému chování podle oznámení Komise o nápravných prostředcích¹⁰ při spojování podniků)
- j. příjemce nesmí rekapitalizaci propagovat v reklamě pro komerční účely
- k. příjemce nesmí nabývat víc než 10% podíl v jiných subjektech, dokud nesplatí 75 % rekapitalizace – to neplatí pro MSP a podniky, u kterých akvizice EK schválila jako nutnou pro zachování životaschopnosti
- l. rekapitalizační opatření se nesmějí použít ke křížovému subvencování integrovaných podniků, které se nacházely k 31. 12. 2019 v hospodářských obtížích (musí být zavedeno jasné oddělení účtů)
- m. před splacením rekapitalizace nesmí příjemce provádět výplaty dividend, nepovinné výplaty kuponů a zpětné odkupy akcií – je povoleno pouze ve vztahu ke státu
- n. před splacením min. 75 % rekapitalizace nesmí odměna jednotlivých členů vedení podniku převyšovat pevnou složku jejich odměny stanovenou ke dni 31. prosince 2019. U nových členů, kteří nastoupili do vedení podniku v okamžiku rekapitalizace nebo po ní, je platným

⁹ Hybridní nástroje poskytnuté státem by se měly započítávat jako vlastní kapitál.

¹⁰ Oznámení Komise o nápravných prostředcích, které jsou přijatelné podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004 a podle nařízení Komise (ES) č. 802/2004 (2008/C 267/01)

limitem pevná odměna členů vedení se stejnou úrovní odpovědnosti stanovená ke dni 31. prosince 2019. Nesmějí se rozhodně vyplácet žádné bonusy ani jiné pohyblivé nebo srovnatelné složky odměny.

- o. při rekapitalizaci převyšující 25 % vlastního kapitálu musí podnik prokázat existenci důvěryhodné strategie pro postupné ukončování účasti členského státu – to neplatí pro MSP a v případě, že do 12 měsíců od rekapitalizace dojde k jejímu poklesu pod 25 %. Podrobnosti ke strategii (obsah, termín předložení) – viz body 80-81.
- p. příjemce musí stát informovat o pokroku při plnění harmonogramu výplat protiplnění a splacení státní investice a o souladu s podmínkami pod písm. h) – n) výše do 12 měsíců od předložení harmonogramu a poté pravidelně 1x/12 měsíců. Členský stát o tomtéž podává zprávu EK každoročně. U rekapitalizací nad 250 mil. EUR/podnik členský stát navíc informuje o souladu s písm. c) výše.
- q. příjemci rekapitalizace zveřejňují informace o využití obdržené podpory do 12 měsíců ode dne poskytnutí podpory a poté pravidelně 1x/12 měsíců - neplatí pro MSP a po splacení rekapitalizace (blíže viz bod 83).
- r. pokud do 6 let od rekapitalizace nebyla státní intervence snížena pod úroveň 15 % vlastního kapitálu příjemce, musí být Komisi předložen ke schválení plán restrukturalizace v souladu s pokyny pro podporu na záchranu a restrukturalizaci. V případě MSP a nekótovaných podniků se doba prodlužuje na 7 let.
- s. podmínky pod body g., k., m. n. a q. výše se uplatní v upravené podobě a podmínky pod body o., p. a r. se neuplatní, pokud stát vkládá nový vlastní kapitál jako stávající akcionář, za stejných podmínek jako soukromí investoři a poměrně/méně ke stávajícímu podílu, existuje významná soukromá účast (min. 30 % nového vloženého vlastního kapitálu) a nová kapitálová injekce státu představuje státní podporu (blíže viz bod 78a).
- t. podmínka pod bodem m. výše se uplatní v upravené podobě, pokud stát vkládá nový vlastní kapitál jako nový akcionář za stejných podmínek jako soukromí investoři, existuje významná soukromá účast (min. 30 % nového vloženého vlastního kapitálu) a nová kapitálová injekce státu představuje státní podporu (blíže viz bod 78b).

12. Podpora na nepokryté fixní náklady

- a. pro podniky s pozastavenou či omezenou činností v důsledku COVID-19
- b. náklady vznikly v období 1. 3. 2020 - 31. 12. 2021 („způsobilé období“)
- c. podpora se poskytuje na základě režimu a ve formě přímých grantů, daňových a platebních zvýhodnění, vratných záloh, záruk, úvěrů a kapitálu
- d. podniky musejí ve způsobilém období evidovat pokles obrátu min. o 30 % (srovnává se stejným obdobím v roce 2019)
- e. intenzita podpory je max. 70 %; pro mikropodniky a malé podniky 90 %.
- f. limit do 10 mil. EUR/podnik (započítává se nominální hodnota)

Společné podmínky pro všechny výše uvedené podpory:

- podpora nesmí být podmíněna přemístěním výrobní činnosti nebo jiné činnosti příjemce z jiné země v rámci EHP na území členského státu, který podporu poskytuje
- podpora se poskytuje nejpozději do 31. 12. 2021
- podporu nelze poskytnout podnikům, které k 31. 12. 2019 již byly v obtížích, to neplatí pro mikropodniky nebo malé podniky¹¹, pokud vůči nim nebylo zahájeno kolektivní úpadkové řízení podle vnitrostátního práva a neobdržely podporu na záchranu¹² nebo podporu na restrukturalizaci¹³ (podmínka týkající se podniků v obtížích se nesleduje u VP dle bodu 5. -podpory pro krátkodobé pojištění vývozních úvěrů, 9. – odklad daní/příspěvků a 10. – subvencování mzdových nákladů na zaměstnance ohrožené propuštěním)

Kumulace:

- je možné vzájemně kumulovat všechny podpory výše při splnění jejich podmínek, s výjimkou podpory dle bodu 12. Dále není kumulace přípustná pro podporu dle bodu 2. a 3., pokud je podpora poskytnuta na stejnou jistinu podkladového úvěru. Kumulace je možná u různých úvěrů za

¹¹ Ve smyslu přílohy I nařízení Komise (EU) č. 651/2014

¹² Případně, pokud podporu na záchranu obdržely, v okamžiku poskytnutí podpory podle tohoto sdělení již splatily půjčku nebo ukončily záruku.

¹³ Případně, pokud podporu na restrukturalizaci obdržely, v okamžiku poskytnutí podpory podle tohoto sdělení se na ně již neuplatňuje plán restrukturalizace.

podmínky, že celková částka úvěrů na příjemce nepřekročí stropy dle bodu 25/d nebo 27/d. Příjemce může souběžně využít několik opatření dle bodu 2., ovšem celková částka úvěrů na příjemce nesmí překročit stropy dle bodů 25/d a 25/e. Obdobně může příjemce souběžně využít několik opatření podle bodu 3., ovšem celková částka úvěrů na příjemce nesmí překročit stropy dle bodů 27/d a 27/e.

- s výjimkou podpory dle bodu 12 lze dočasná opatření podpory podle DR kumulovat s podporou podle nařízení o podpoře *de minimis*¹⁴ a podporou podle nařízení o blokových výjimkách¹⁵ při dodržení pravidel kumulace stanovených v těchto nařízeních

Reporting – povinnosti:

- informace dle přílohy III GBER zveřejnit pro každou jednotlivou podporu přesahující 100 000 EUR v rámci TAM/na souhrnných internetových stránkách věnovaných státní podpoře do 12 měsíců od poskytnutí podpory – neplatí pro podpory v bodu 9. a 10. V případě podpory podle bodu 11 musí dojít ke zveřejnění informace dle přílohy III GBER o každé jednotlivé rekapitalizaci v rámci TAM/na souhrnných internetových stránkách věnovaných státní podpoře do 3 měsíců od okamžiku rekapitalizace (uvádí se nominální hodnota rekapitalizace na příjemce).
- seznam režimů podle DR musí být předložen Komisi do 31. 12. 2021
- uchovat podrobné informace o každé jednotlivé podpoře po dobu 10 let od jejího poskytnutí

Pro další informace a konzultace k aplikaci Dočasného rámce a k předložení notifikace Evropské komisi se mohou poskytovatelé podpory obracet na Oddělení veřejné podpory Úřadu, na adresu posta@uohs.cz

Brno, 15. 2. 2021

¹⁴ Nařízení č. 1407/2013, nařízení č. 1408/2013, nařízení č. 717/2014 a nařízení č. 360/2012

¹⁵ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, nařízení Komise (EU) č. 702/2014 a nařízení Komise (EU) č. 1388/2014